HELSINGIN YLIOPISTO

ESR

Opo-materiaalia selkosuomeksi

AMMA-projekti, 2005. Ammatillinen koulutus maahanmuuttajille.

SAATTEEKSI

Edessäsi oleva materiaali on syntynyt käytännön tarpeisiin. Amma -projektin puitteissa, vuosina 2004 – 2005, osallistuimme vantaalaisen maahanmuuttajaluokan opinto-ohjauksen tuntien pitämiseen. Luokalla opiskeli 2 – 6 vuotta Suomessa olleita 16 – 20-vuotiaita maahanmuuttajataustaisia nuoria. Opinto-ohjauksen tunneilla huomasimme, että käytettävissä olevat ammattikuvaukset ja itsetuntemukseen liittyvät tehtävät olivat usein kieleltään ja rakenteeltaan liian vaikeita oppilaillemme. Teimme kokeeksi joitakin selkokielisiä ja rakenteeltaan helpompia tehtäviä, jotka olemme koonneet tähän. Adjektiivien selitykset ja selkokieliset ammattikuvaukset ovat tehneet FM Irene Wichmann ja FK Mirja Palmanto. Kokemuksemme mukaan selkokieliselle opinto-ohjauksen materiaalille ja koulutusoppaille on olemassa selkeää tarvetta.

Pia Korpinen ja Jouni Sirkiä

SISÄLLYSLUETTELO

SAATTEEKSI	2
SISÄLLYSLUETTELO	3
ADJEKTIIVEJA JA SELITYKSIÄ	4
ADJEKTIIVITEHTÄVÄ	8
ARVOSTUKSET	9
TAIDOT	10
MIESTEN VAI NAISTEN TYÖT	13
AMMATTISUKUPUU	15
LVI-ASENTAJA	16
DATANOMI	17
MERKONOMI	18
ARTESAANI	19
LABORANTTI	20
KOSMETOLOGI	21
NUORISO- JA VAPAA-AJAN OHJAAJA	22
SUURTALOUSKOKKI	23
LÄHIHOITAJA	24
AUTOMYYJÄ TAI VARAOSAMYYJÄ	25
MATKAILUVIRKAILIJA	26
TURVALLISUUSVALVOJA	27
VAATTURI	28
LAIVASÄHKÖASENTAJA	29
AJONEUVOASENTAJA	30
PUUSEPPÄ	31
KARTOITTAJA	32
MAARAKENTAJA	33
LEVYSEPPÄ-HITSAAJA	34
AUTOMAATIOASENTAJA	35
HIENOMEKAANIKKO	36
ELEKTRONIIKKA-ASENTAJA	37
KONEISTAJA	38
SUUNNITTELUASSISTENTTI	39
OPPISOPIMUSKOULUTUS	40
NÄYTTÖTUTKINTO	41
LISÄTIETOA	42

ADJEKTIIVEJA JA SELITYKSIÄ

Tavallisia ammatinvalintaan ja työnhakuun liittyviä adjektiiveja

ARKA	Arka ihminen pelkää asioita ja ihmisiä.
ASIAKASPALVELUHENKINEN	Asiakaspalveluhenkinen ihminen palvelee mielellään asiakkaita. Hän on kohtelias ja ystävällinen.
EMPAATTINEN	Empaattinen ihminen ymmärtää, mitä toinen ihminen tuntee ja ajattelee.
ENNAKKOLUULOINEN	Ennakkoluuloinen ihminen varoo ja pelkää uusia ihmisiä ja asioita. Hänellä on ehkä valmis mielipide jo etukäteen.
ENNAKOLUULOTON	Ennakkoluuloton ihminen on kiinnostunut uusista asioista, ihmisistä ja tehtävistä. Hän uskaltaa kokeilla uusia asioita.
EPÄJÄRJESTELMÄLLINEN	Epäjärjestelmällinen ihminen ei tee asioita oikeassa järjestyksessä. Tavarat ja asiat ovat usein sekaisin.
ITSENÄINEN	Itsenäinen ihminen osaa tehdä asiat itse. Hän ei kysy koko ajan muilta, mitä pitää tehdä. Hän myös tietää, mitä hän haluaa. Toisten mielipide ei vaikuta häneen.
ITSEOHJAUTUVA	Itseohjautuva ihminen tekee asiat oma-aloitteisesti; hän ei kysy koko ajan neuvoa muilta.
ITSEVARMA	Itsevarma ihminen on varma siitä, että hän osaa ja tietää paljon ja että hän on hyvä. Joskus hän voi olla liian varma.
JOUSTAVA	Joustavan ihmisen kanssa on helppoa työskennellä. Hän kuuntelee muita ihmisiä ja osaa tehdä työtä yhdessä. Hän voi muuttaa suunnitelmiaan, jos se on tarpeen.

JÄRJESTELMÄLLINEN	Järjestelmällinen ihminen pitää asiat ja tavarat hyvässä järjestyksessä. Hän tekee asiat oikeaan aikaan.
KEKSELIÄS	Kekseliäs ihminen keksii helposti uusia ideoita ja uusia mahdollisuuksia.
KUNNIANHIMOINEN	Kunnianhimoinen ihminen haluaa onnistua ja menestyä; siksi hän myös työskentelee ahkerasti.
KÄRSIVÄLLINEN	Kärsivällinen ihminen ei väsy eikä hermostu helposti.
KÄTEVÄ	Kätevä ihminen osaa tehdä paljon käsillään.
LOOGINEN	Looginen ihminen ajattelee selkeästi ja järjestelmällisesti.
LUOTETTAVA	Luotettava ihminen haluaa tehdä työt oikealla tavalla. Hän puhuu aina totta.
LUOVA	Luova ihminen keksii itse, miten asiat on hyvä tehdä. Hänellä on omia ideoita. Hän voi olla myös taiteellinen.
LYHYTJÄNTEINEN	Lyhytjänteinen ihminen ei jaksa tehdä samaa asiaa pitkään.
MYYNTIHENKINEN	Myyntihenkinen ihminen haluaa myydä tuotteita; hän on hyvä puhumaan.
MÄÄRÄTIETOINEN	Määrätietoinen ihminen tietää, mitä hän haluaa. Hän on valmis tekemään työtä niin, että hän onnistuu.
NOKKELA	Nokkela ihminen ymmärtää asiat helposti ja nopeasti.
NÄPPÄRÄ	Näppärä ihminen osaa tehdä käsillään asioita hyvin ja nopeasti.

OMA-ALOITTEINEN	Oma-aloitteinen ihminen osaa aloittaa työn itse, ilman että joku käskee. Hänellä voi olla myös omia ideoita.
OPPIMISHALUINEN	Oppimishaluinen ihminen haluaa oppia uusia asioita.
OPPIMISKYKYINEN	Oppimiskykyinen ihminen oppii helposti uusia asioita.
PALVELUHENKINEN	Palveluhenkinen ihminen haluaa palvella ja auttaa asiakkaita ja työtovereita.
PITKÄJÄNTEINEN	Pitkäjänteinen ihminen jaksaa tehdä työnsä loppuun asti.
POHTIVA, POHDISKELEVA	Pohtiva ihminen ajattelee paljon. Pohdiskeleva tarkoittaa samaa kuin pohtiva.
PÄÄTTÄVÄINEN	Päättäväinen ihminen tietää, mitä hän tahtoo. Hän työskentelee, koska hän haluaa onnistua.
REHELLINEN	Rehellinen ihminen puhuu aina totta. Hän ei varasta.
REIPAS	Reipas ihminen tekee asiat nopeasti ja iloisesti.
RENTO	Rento ihminen on rauhallinen. Hän ei stressaannu helposti eikä jännitä.
ROHKEA	Rohkea ihminen ei pelkää.
SISUKAS	Sisukas ihminen tekee työtä niin pitkään, että hän onnistuu.
SOSIAALINEN	Sosiaalinen ihminen on mielellään toisten seurassa ja juttelee mielellään.
STRESSAANTUVA	Stressaantuva ihminen tuntee helposti stressiä ja painetta, hän jännittää.

STRESSINSIETOKYKYINEN	Stressinsietokykyinen ihminen ei tunne stressiä helposti, vaikka työssä on kiire.
SUOSITTU	Suosittu ihminen on sellainen, josta kaikki pitävät. Myös asia, esim. ammatti, voi olla suosittu.
SUVAITSEVAINEN	Suvaitsevainen ihminen hyväksyy toiset ihmiset, vaikka he ovat erilaisia. Hän ei arvostele muita ihmisiä.
TAITAVA	Taitava ihminen osaa tehdä oman työnsä hyvin.
TARKKA	Tarkka ihminen on huolellinen; hän ei tee virheitä.
TUNNOLLINEN	Tunnollinen ihminen tekee kaikki työnsä aina huolellisesti; hän ei jätä työtään kesken, vaan tekee sen loppuun asti.
TÄSMÄLLINEN	Täsmällinen ihminen ei myöhästy. Hän tekee työt huolellisesti.
ULOSPÄINSUUNTAUTUNUT	Ulospäinsuuntautunut ihminen on sosiaalinen; hän on mielellään toisten seurassa.
VASTUUNTUNTOINEN	Vastuuntuntoinen ihminen tietää, mitä hänen pitää tehdä ja haluaa tehdä työnsä hyvin. Hän tekee sen, mitä hän lupaa tehdä. Hän ei pelkää vastuuta.
YHTEISTYÖKYKYINEN	Yhteistyökykyinen ihminen osaa tehdä työtä toisten ihmisten kanssa.
YRITTELIÄS	Yritteliäs ihminen on aktiivinen. Hän kokeilee uusia asioita. Hän yrittää uudestaan, jos hän ei onnistu.

ADJEKTIIVITEHTÄVÄ

Ympyröi alla olevista adjektiiveista viisi, jotka kuvaavat sinua parhaiten!

rehellinen	kekseliäs
pohtiva	vastuuntuntoinen
järjestelmällinen	itsevarma
luova	rento
ystävällinen	reipas
nopea	hiljainen
rohkea	sosiaalinen
ujo	määrätietoinen
yhteistyökykyinen	tarkka
päättäväinen	empaattinen
arka	täsmällinen
rauhallinen	oma-aloitteinen
sisukas	kärsivällinen
itsenäinen	luotettava
iloinen	kiltti

MINULLE TÄRKEÄT ASIAT

Ympyröi seuraavasta listasta viisi sinulle tärkeää asiaa elämässä. Keskustele vierustoverisi kanssa, miksi juuri nämä asiat ovat sinulle tärkeitä.

perhe

oma koti

ystävät

raha

auto

työ

opiskelu

terveys

musiikki

tanssi

oma kulttuuri

kotimaa

äidinkieli

luonto

uskonto

politiikka

rauha

vapaus

sananvapaus

tasa-arvo

kauneus

LIIKUNNALLISET TAIDOT JA KÄDEN TAIDOT

Arvioi omia taitojasi laittamalla rasti ruutuun.

		Kyllä	Ei
1.	Opin nopeasti uuden urheilulajin.	☐	☐
2.	Minulla on hyvä tasapaino, en kaadu helposti.	☐	☐
3.	Minun on helppo osua pallolla maaliin.	☐	☐
4.	Olen nopea.	☐	☐
5.	Olen hyvä korjaamaan rikkinäisiä tavaroita.	☐	☐
6.	Pidän siivoamisesta ja tavaroiden järjestelemisestä.	☐	☐
7.	Opin asioita paremmin tekemällä kuin lukemalla.	☐	☐
8.	Haluan tehdä työtä, jossa tarvitaan kädentaitoja.	☐	☐

Kyllä –vastauksia yhteensä:

KIELELLISET TAIDOT

Arvioi omia taitojasi laittamalla rasti ruutuun.

		Kyllä	Ei
1.	Olen hyvä puhumaan yleisön edessä.	☐	☐
2.	Pidän lehtien ja kirjojen lukemisesta.	☐	☐
3.	Minun on helppo oppia vieraan kielen sanoja.	☐	☐
4.	Pidän aineiden kirjoittamisesta.	☐	☐
5.	Kerron mielelläni vitsejä tai tarinoita.	☐	☐
6.	Voisin työskennellä tulkkina.	☐	☐
7.	Jos olen eri mieltä kuin muut, osaan perustella mielipiteeni.	☐	☐
8.	Pidän pitkistä keskusteluista.	☐	☐

Kyllä –vastauksia yhteensä:

MATEMAATTISET TAIDOT

Arvioi omia taitojasi laittamalla rasti ruutuun.

		Kyllä	Ei
1.	Pidän laskutehtävistä.	☐	☐
2.	Olen hyvä laskemaan päässä.	☐	☐
3.	Olen hyvä pelaamaan shakkia.	☐	☐
4.	Minulla on hyvä numeromuisti.	☐	☐
5.	Minulla on hyvä arvosana matematiikassa, fysiikassa tai kemiassa.	☐	☐
6.	Voisin työskennellä insinöörinä tai arkkitehtinä.	☐	☐
7.	Minua kiinnostaa, miten tietokone toimii.	☐	☐
8.	Olen hyvä piirtämään kolmiulotteisia kuvia.	☐	☐

Kyllä –vastauksia yhteensä:

MUSIKAALISUUS JA TAITEELLISUUS

Arvioi omia taitojasi laittamalla rasti ruutuun.

		Kyllä	Ei
1.	Olen hyvä laulamaan.	☐	☐
2.	Osaan soittaa jotakin soitinta.	☐	☐
3.	Haluaisin soittaa bändissä tai orkesterissa.	☐	☐
4.	Keksin itse omia sävelmiä.	☐	☐
5.	Olen hyvä piirtämään tai maalaamaan.	☐	☐
6.	Minulla on hyvä mielikuvitus.	☐	☐
7.	Pidän tanssimisesta.	☐	☐
8.	Olen hyvä näyttelemään.	☐	☐

Kyllä –vastauksia yhteensä:

SOSIAALISET TAIDOT

Arvioi omia taitojasi laittamalla rasti ruutuun.

		Kyllä	Ei
1.	Jos kaverini riitelevät keskenään, autan heitä sopimaan riitansa.	☐	☐
2.	Jos näen, että joku tarvitsee apua, menen auttamaan häntä.	☐	☐
3.	En ala riitelemään, vaikka joku on eri mieltä kuin minä.	☐	☐
4.	Minun on helppo puhua vieraiden ihmisten kanssa.	☐	☐
5.	Kun teemme ryhmätyötä, osaan kuunnella toisten mielipiteitä.	☐	☐
6.	Saan helposti uusia ystäviä.	☐	☐
7.	Kehun tai kannustan mielelläni muita ihmisiä.	☐	☐
8.	Vietän aikaani mieluummin kavereiden kanssa kuin yksin.	☐	☐

Kyllä –vastauksia yhteensä:

MIESTEN VAI NAISTEN TYÖT?

a.) Alla on lueteltu erilaisia ammatteja. Kirjoita jokaisen ammatin kohdalle, onko se mielestäsi sopiva ammatti miehelle vai naiselle, vai käykö se molemmille.

b.) Mieti, miksi jokin ammatti on mielestäsi sopiva miehelle, naiselle tai molemmille. Keskustelkaa asiasta ryhmässä.

Sairaanhoitaja _____

_____

Puutarhuri _____

_____

Lentäjä _____

_____

Parturi-kampaaja _____

_____

Maalari _____

_____

Kirjastonhoitaja _____

_____

Johtaja _____

_____

Ravintolakokki _____

_____

Insinööri _____

_____

Poliisi _____

_____

c.) Alla on lueteltuna muutamia eri ammateissa tärkeitä ominaisuuksia. Keskustelkaa ryhmässä siitä, voiko näitä ominaisuuksia olla sekä miehillä että naisilla. Mieti myös sopisiko joku näistä ammateista ehkä sinulle.

Sairaanhoitaja on
empaattinen, ystävällinen, yhteistyökykyinen, huolellinen ja tarkka.

Lentäjällä on
hyvä terveys, selkeä ajattelutapa ja hyvä paineensietokyky. Hän on myös tarkka ja yhteistyökykyinen.

Parturi-kampaaja on
luova, taiteellinen ja palveluhenkinen. Hänellä on hyvä kunto ja näppärät sormet.

Autonkuljettajalla on
hyvä näkö, huomio- ja arviointikykyä. Hän on myös palveluhenkinen, täsmällinen ja vastuuntuntoinen.

Kirjastonhoitaja on
aktiivinen, sosiaalinen ja palveluhenkinen. Hänellä on laaja yleissivistys ja hyvä kielitaito.

Ravintolakokki on
taiteellinen, näppärä sormistaan ja siisti. Hän tarvitsee hyvää väri-, maku- ja hajuaistia, sekä organisointikykyä.

Insinööri on
aloitteellinen ja luova. Hän tarvitsee itseluottamusta, yhteistyökykyä ja kykyä tehdä päätöksiä.

Poliisi on
oma-aloitteinen, oikeudenmukainen ja rohkea. Hänellä on hyvä muisti, hyvät ihmissuhdetaidot ja hän on palveluhenkinen.

Katso lisää tietoa ammateissa tarvittavista ominaisuuksista www-osoitteesta:
http://www.mol.fi/avo/

AMMATTISUKUPUU

Tämän tehtävän tarkoitus on miettiä, mitä ammatteja lähipiirissäsi olevilla ihmisillä on ollut. Tiedätkö, mitä he ammateissaan tekivät ja miten he olivat oppineet ammattinsa? Mitä ajattelit näistä ammateista? Oliko joku niistä toiveammattisi kun olit lapsi?

Kirjoita sukupuussa oleviin tyhjiin kohtiin perheesi jäsenten, muiden sukulaistesi tai ystäviesi nimet ja ammatit. Kirjoita puun juuressa olevaan kohtaan tämänhetkinen toiveammattisi.

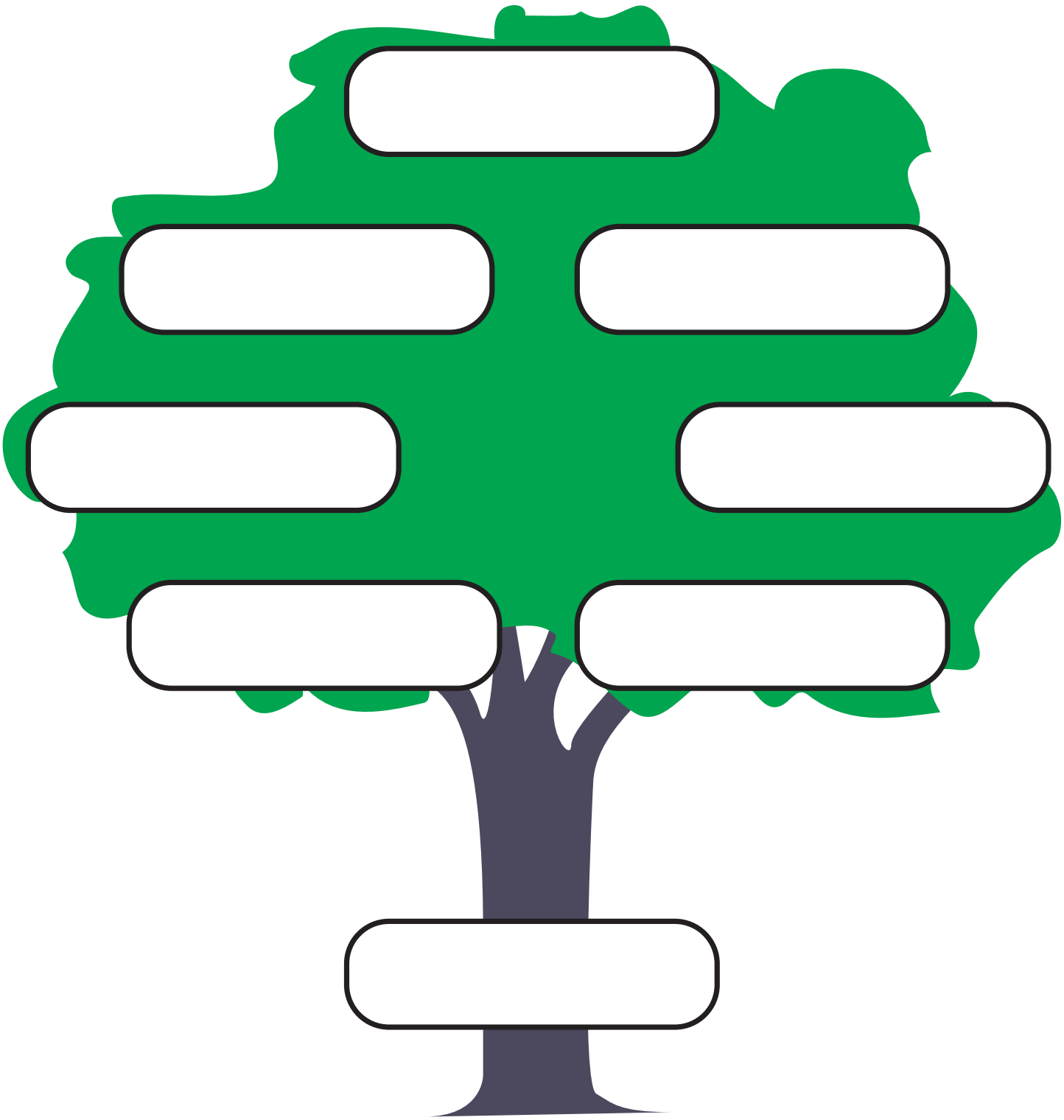

LVI-ASENTAJA

Mitä LVI-asentaja tekee?

LVI-asentaja asentaa ja korjaa rakennusten lämpö-, vesi- ja ilmastointilaitteita. Hän voi myös työskennellä yrityksessä, joka valmistaa LVI-laitteita. LVI-asentaja voi erikoistua esimerkiksi vesijohto- tai ilmastointiasentajaksi, mutta pienessä yrityksessä tehdään usein kaikkia alan töitä.

LVI-asentaja käyttää apunaan erilaisia työkaluja ja mittareita. Hän joutuu joskus matkustamaan eri työkohteisiin. Toisinaan hän voi työskennellä myös ulkona. Työ on usein ryhmätyötä. Hyvä kunto on tässä työssä tärkeä.

Missä LVI-asentaja työskentelee?

LVI-asentaja työskentelee tavallisesti rakennustyömaalla tai yrityksessä, jossa valmistetaan LVI-laitteita. Hän voi työskennellä kiinteistönhuoltoyhtiössä, joka huoltaa ja korjaa vaikkapa asuintalojen vesi-, viemäri-, lämmitys- ja ilmastointilaitteita, tai olla työssä kaupungin vesi- tai energialaitoksella. Hän voi myös myös toimia itsenäisenä yrittäjänä.

Millä tavalla LVI-asentajaksi voi opiskella?

LVI-asentajaksi voi opiskella ammatillisissa oppilaitoksissa. LVI-asentajan koulutusohjelma kuuluu talotekniikan perustutkintoon. Tutkinnon voi suorittaa myös oppisopimuskoulutuksena.

DATANOMI

Mitä datanomi tekee?

Datanomi on henkilö, joka on suorittanut tietojenkäsittelyn perustutkinnon. Datanomi voi toimia monissa erilaisissa tietotekniikan tehtävissä. Hän voi olla esim. atk-tukihenkilö, joka neuvoo ja kouluttaa tietokoneen käyttäjiä. Hän voi olla atk-ohjelmoija, joka suunnittelee tietokoneohjelmia. Työ voi olla myös asiakaspalvelua tai atk-alan myyntityötä. Datanomi osaa käyttää tietoteknologiaa työssään monipuolisesti.

Datanomiopinnoissa on kaksi vaihtoehtoa eli koulutusohjelmaa:

1. **tietojärjestelmien kehittäminen**
   (esim. atk-ohjelmoijan työ)

2. **informaatioteknologiapalvelut ja markkinointi**
   (esim. atk-tukihenkilön tai myyjän työ)

Missä datanomi työskentelee?

Datanomit työskentelevät tavallisesti erilaisissa yrityksissä. He voivat myös toimia yrittäjinä.

Millä tavalla datanomiksi voi opiskella?

Datanomiksi voi opiskella sellaisessa oppilaitoksessa, jossa on kaupallisen alan opetusta. On myös olemassa liikealan erikoisoppilaitoksia. Tutkinnon nimi on Tietojenkäsittelyn perustutkinto.

Datanomin on tärkeätä seurata oman alansa kehitystä, sillä ala kehittyy nopeasti!

MERKONOMI

Mitä merkonomi tekee?

Merkonomi on henkilö, joka on suorittanut liiketalouden perustutkinnon. Merkonomi voi työskennellä hyvin monissa eri tehtävissä. Tutkinnossa on erilaisia vaihtoehtoja eli koulutusohjelmia, joista opiskelija valitsee yhden. Koulutusohjelmat ovat:

1. Asiakaspalvelu ja markkinointi. Jos valitset tämän koulutusohjelman, voit työskennellä esimerkiksi pankissa, kaupassa tai toimistossa. Työ on usein myyntityötä tai asiakkaiden palvelemista.

2. Informaatio- ja kirjastopalvelut. Jos valitset tämän koulutusohjelman, voit työskennellä esimerkiksi kirjastossa tai yrityksessä tietopalvelutehtävissä.

3. Taloushallinto. Jos valitset tämän koulutusohjelman, voit työskennellä esim. pankissa, yksityisessä yrityksessä tai vaikkapa kaupungin virastossa. Työhön kuuluu usein kirjanpitoa, palkanlaskentaa, raporttien tekemistä ja muuta talousasioiden hoitamista.

4. Toimistopalvelu ja tietohallinto. Jos valitset tämän koulutusohjelman, voit työskennellä esim. virastossa, pankissa tai yrityksessä. Osaat hankkia ja käsitellä tietoja ja käyttää tietokonetta.

Missä merkonomi työskentelee?

Merkonomit tekevät toimistotyötä monella eri alalla. Työtehtävät riippuvat myös siitä, millaisen koulutusohjelman opiskelija on valinnut. Merkonomi voi työskennellä esimerkiksi pankissa, matkatoimistossa, vakuutus-yhtiössä, kirjastossa, kaupassa tai kaupungin tai valtion virastossa. Jotkut työskentelevät omassa yrityksessään.

Millä tavalla merkonomiksi voi opiskella?

Merkonomiksi voi opiskella monissa eri oppilaitoksissa, joissa on kaupallisen alan opetusta. On myös olemassa liikealan erikoisoppilaitoksia. Tutkinnon nimi on Liiketalouden perustutkinto.

ARTESAANI

Mitä artesaani tekee?

Artesaani on käsityön ammattilainen. Hän tuntee hyvin erilaiset materiaalit. Hän tuntee ja osaa käyttää vanhoja käsityötapoja. Käden taidot ovat hänelle tärkeitä. Artesaani voi erikoistua monelle eri alalle.

Hän voi erikoistua vaatteiden ja kankaiden suunnitteluun ja valmistamiseen. Hän osaa kutoa kangasta ja ommella vaatteita. Hän voi työskennellä ompelijana tai myyjänä. Hän voi myös neuvoa asiakkaita vaate- ja tekstiiliasioissa.

Hän voi erikoistua esineiden suunnitteluun ja entisöintiin. Hänestä voi tulla entisöijä, joka korjaa vanhoja esineitä. Hänestä voi tulla myös kirjansitoja, soittimien rakentaja tai keramiikka-, kivi- tai puutyöntekijä.

Artesaani voi erikoistua myös ympäristön suunnitteluun ja rakentamiseen.

Missä artesaani työskentelee?

Artesaani voi olla työssä kaupassa tai yrityksessä, joka valmistaa vaatteita, tekstiilejä tai esineitä. Jotkut työskentelevät omassa yrityksessään.

Millä tavalla artesaaniksi voi opiskella?

Artesaaniksi voi opiskella sellaisessa oppilaitoksessa, jossa opetetaan käsi- ja taideteollisuusalaa. Tutkinnon nimi on Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto.

LABORANTTI

Mitä laborantti tekee?

Laborantin työpaikka on laboratorio. Laboratorioissa tehdään tutkimusta, kehitetään uusia tuotteita tai tutkitaan tuotteiden tai ympäristön puhtautta ja turvallisuutta.

Laborantti ottaa näytteitä, tekee mittauksia, käyttää erilaisia laitteita ja tekee analyysejä. Hän osaa myös käyttää tietokonetta.

Laborantin täytyy olla huolellinen ja tarkka. On hyvä, jos hän on kiinnostunut kemiasta ja fysiikasta. On myös tärkeätä, että hänellä on taitavat kädet. Monet laborantin työt eivät sovi allergiselle henkilölle.

Missä laborantti työskentelee?

Laborantin työpaikka voi olla esimerkiksi elintarviketeollisuudessa, lääketeollisuudessa tai puuteollisuudessa. Laborantti voi työskennellä myös sairaalassa tai vaikkapa yliopiston laboratoriossa.

Millä tavalla laborantiksi voi opiskella?

Jos haluat opiskella laborantiksi, sinun täytyy suorittaa laboratorioalan perustutkinto ammatillisessa oppilaitoksessa.

KOSMETOLOGI

Mitä kosmetologi tekee?

Kosmetologin työ on asiakkaiden palvelua ja neuvomista. Kosmetologi on hyvin läheisessä kosketuksessa asiakkaan kanssa. Siksi on tärkeätä, että hän tulee hyvin toimeen erilaisten ja eri-ikäisten ihmisten kanssa. Hän osaa kuunnella asiakasta ja keskustella hänen kanssaan.

Kosmetologi hoitaa asiakkaan ihoa, käsiä, jalkoja ja vartaloa. Hän tuntee ja osaa käyttää erilaisia kauneudenhoitotuotteita ja laitteita. Hän on myös värien asiantuntija, ja hänellä on taitavat kädet. Kosmetologin työhön kuuluu lisäksi tuotteiden myyminen ja esitteleminen asiakkaille.

Kosmetologilla pitää olla hyvä fyysinen kunto. Koska kosmetologi käyttää erilaisia kauneudenhoitoaineita, työ ei aina sovi allergiselle henkilölle.

Missä kosmetologi työskentelee?

Kosmetologin työpaikka voi olla kauneushoitola, kosmetiikkamyymälä tai vaikkapa kylpylä. Kosmetologi voi työskennellä kosmetiikka-alan yrityksessä, tai hänellä voi olla oma yritys. Hän voi olla myös tuote-esittelijä.

Millä tavalla kosmetologiksi voi opiskella?

Kosmetologiksi voi opiskella ammatillisessa oppilaitoksessa tai kauneudenhoitoalan erikoisoppilaitoksessa. Tutkinnon nimi on kauneudenhoitoalan perustutkinto, kosmetologin koulutusohjelma.

NUORISO- JA VAPAA-AJAN OHJAAJA

Mitä nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja tekee?

Nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja voi työskennellä nuorten kanssa, mutta hän voi ohjata myös muun ikäisiä ihmisiä, kuten vanhuksia tai lapsia. Tavallisesti hän ohjaa harrastusryhmiä, esimerkiksi liikunta- tai vaikkapa musiikkiryhmiä. Nuorisotyön ohjaaja on myös nuoren aikuinen ystävä, joka keskustelee ja opettaa erilaisia taitoja. Nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja voi tehdä myös toimistotyötä esim. kunnan nuorisosihteerinä.

Nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja tekee usein myös ilta- ja viikonlopputyötä. Joskus hän työskentelee myös ulkona. Hyvä kunto auttaa tässä työssä.

Missä nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja työskentelee?

Nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja voi olla työssä nuorisotalossa tai nuorisokahvilassa, kerhossa, hoitolaitoksessa, yrityksissä tai kunnan tai seurakunnan työntekijänä. Hänellä voi myös olla oma yritys.

Millä tavalla nuoriso- ja vapaa-ajanohjaajaksi voi opiskella?

Nuoriso- ja vapaa-ajanohjaajaksi voi opiskella monissa eri oppilaitoksissa. Opiskelija voi erikoistua joko nuoriso-ohjaukseen tai eri-ikäisten vapaa-ajanohjaukseen. Tutkinnon nimi on Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjauksen perustutkinto.

SUURTALOUSKOKKI

Mitä suurtalouskokki tekee?

Suurtalouskokki työskentelee suuressa keittiössä, esimerkiksi koulussa tai työpaikkaruokalassa. Hän on kiinnostunut ruoasta ja ruoanvalmistuksesta. Hän osaa valmistaa arki- ja juhlaruokaa, suunnitella ruokalistan sekä erilaisia ruoka-annoksia. Hän ostaa ja käsittelee elintarvikkeita ja käyttää keittiökoneita. Hän tietää, että puhtaus ja taloudellisuus ovat tärkeitä suuressa keittiössä.

Suurtalouskokille on tärkeää hyvä kunto, yhteistyökyky ja asiakaspalvelutaito. Hän ei saa olla allerginen sellaisille aineille, joita hän käyttää työssään.

Missä suurtalouskokki työskentelee?

Suurtalouskokin työpaikka voi olla esimerkiksi koulun, päiväkodin, sairaalan tai työpaikkaruokalan keittiö, kaupan ruokaosasto tai pitopalvelu. Ammatin nimi voi olla kokki tai keittäjä.

Millä tavalla suurtalouskokiksi voi opiskella?

Suurtalouskokiksi voi opiskella kaikissa oppilaitoksissa, joissa voi suorittaa catering-alan perustutkinnon.

LÄHIHOITAJA

Mitä lähihoitaja tekee?

Lähihoitaja voi tehdä hyvin monenlaista työtä sosiaali- ja terveysalalla. Tärkeintä on, että hän haluaa auttaa ihmisiä ja tulee toimeen erilaisten ja eri-ikäisten ihmisten kanssa. Hän voi työskennellä esimerkiksi lastenhoitajana, kodinhoitajana, hammashoitajana, kehitysvammaisten hoitajana, ambulanssin ensihoitajana tai terveyskeskuksen ajanvaraajana.

Lähihoitaja tarvitsee hyvää kuntoa ja taitavia käsiä. Hän osaa kuunnella asiakkaita ja keskustella heidän kanssaan. Hän osaa ratkaista myös yllättäviä ongelmia. Työ on usein vuorotyötä.

Missä lähihoitaja työskentelee?

Lähihoitaja voi työskennellä esimerkiksi terveyskeskuksessa, sairaalassa, lasten päiväkodissa, vanhainkodissa tai hammashoitolassa. Hän voi auttaa asiakasta myös kotona.

Millä tavalla lähihoitajaksi voi opiskella?

Lähihoitajaksi voi opiskella sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksessa. Tutkinnon nimi on sosiaali- ja terveysalan perustutkinto. Opiskelu kestää kolme vuotta. Viimeisen vuoden aikana opiskelija valitsee erikoisalan eli koulutusohjelman.

Koulutusohjelmat ovat:

- asiakaspalvelu ja tietohallinta
- ensihoito
- kuntoutus
- lasten ja nuorten hoito ja kasvatus
- mielenterveys- ja päihdetyö
- sairaanhoito ja huolenpito
- suu- ja hammashoito
- vammaistyö
- vanhustyö

AUTOMYYJÄ TAI VARAOSAMYYJÄ

Mitä automyyjä/varaosamyyjä tekee?

Jos haluat automyyjäksi tai varaosamyyjäksi, sinun täytyy olla kiinnostunut autoista. Lisäksi tarvitset autoalan perustutkinnon. Tutkinnossa voit valita automyyjän koulutusohjelman tai varaosamyyjän koulutusohjelman.

Automyyjän työhön kuuluu uusien tai vaihtoautojen sekä autovarusteiden myyminen ja ostaminen. Automyyjä on myös esim. autojen rekisteröimisen ja vakuuttamisen asiantuntija. Varaosamyyjä myy erilaisia autovarusteita ja -tarvikkeita. Sekä automyyjä että varaosamyyjä tuntevat hyvin auton rakenteen ja toiminnan.

Myyntityössä on tärkeätä ystävällisyys ja taito palvella asiakkaita. Hyvä suomen kielen taito on välttämätön. Myös vieraiden kielten taidosta on apua. Myyntityössä täytyy lisäksi osata käyttää tietokonetta.

Missä automyyjä/varaosamyyjä työskentelee?

Automyyjän ja varaosamyyjän työpaikka on tavallisesti auto- tai autotarvikeliike, joka myy uusia tai vaihtoautoja tai autotarvikkeita.

Millä tavalla automyyjäksi/varaosamyyjäksi voi opiskella?

Auto- tai varaosamyyjäksi voi opiskella sellaisissa oppilaitoksissa, joissa voi suorittaa autoalan perustutkinnon. Opiskelija voi valita automyynnin koulutusohjelman tai varaosamyynnin koulutusohjelman.

MATKAILUVIRKAILIJA

Mitä matkailuvirkailija tekee?

Matkailuvirkailija työskentelee asiakaspalvelussa. Hän neuvoo asiakkaita sekä esittelee ja myy matkoja. Hän on ystävällinen ja tulee hyvin toimeen erilaisten ihmisten kanssa. Hän osaa kuunnella asiakkaita ja keskustella heidän kanssaan. Hän käyttää työssään paljon tietokonetta ja puhelinta.

Matkailuvirkailija tarvitsee hyvää suomen kielen taitoa. Myös englanti ja ruotsi ovat tärkeitä kieliä, ja muistakin kielistä on hyötyä. Hänen täytyy myös tuntea hyvin matkakohteet. Matkailuvirkailijan on hyvä olla myyntihenkinen.

Missä matkailuvirkailija työskentelee?

Matkailuvirkailijan työpaikka on tavallisesti matkatoimisto tai neuvontatoimisto.

Millä tavalla matkailuvirkailijaksi voi opiskella?

Matkailuvirkailijaksi voi opiskella ammatillisessa oppilaitoksessa tai matkailualan erikoisoppilaitoksessa. Siellä voi suorittaa matkailualan perustutkinnon. Matkailuvirkailija opiskelee matkailun myynti- ja neuvontapalvelujen koulutusohjelmassa.

TURVALLISUUSVALVOJA

Mitä turvallisuusvalvoja tekee?

Turvallisuusvalvoja huolehtii esim. ihmisten, rakennusten tai ympäristön turvallisuudesta. Työn tarkoitus on estää onnettomuuksia ja rikoksia. Turvallisuusvalvoja voi työskennellä vartijana tai vahtimestarina vaikkapa kauppakeskuksessa, tehtaassa tai virastossa. Hän voi asentaa rakennusten turvalaitteita ja lukkoja. Hänen työnsä voi olla myös tavaroiden, henkilöiden ja tietojen turvallista kuljettamista.

Työ on usein vuorotyötä, ja se vaatii hyvää kuntoa. Joskus työtä tehdään ulkona.

Missä turvallisuusvalvoja työskentelee?

Turvallisuusvalvoja voi työskennellä vartiointiliikkeessä, tietotekniikka-yrityksessä, lukkosepänliikkeessä, valtion virastossa tai monessa muussa paikassa.

Millä tavalla turvallisuusvalvojaksi voi opiskella?

Turvallisuusvalvojan täytyy suorittaa turvallisuusalan perustutkinto ammatillisessa oppilaitoksessa. Tutkinnon jälkeen voi myös jatkaa opiskelua jollakin turvallisuusalan erikoisalueella.

Turvallisuusvalvojan tutkintoon kuuluu myös mm. vartijan peruskurssi sekä ensiapu- ja itsepuolustustaitojen opiskelua.

VAATTURI

Mitä vaatturi tekee?

Vaatturi on miesten vaatteiden asiantuntija. Hän ompelee, korjaa ja usein myös myy miesten vaatteita. Hän osaa palvella asiakkaita. Joskus vaatturit valmistavat myös naisten takkeja ja jakkupukuja.

Vaatturi tuntee erilaiset ompelutekniikat ja osaa käyttää työssään koneita, myös tietokonetta. Hän tuntee värit ja tyylit ja ymmärtää, millainen vaate sopii asiakkaalle. Tärkeitä asioita vaatturin työssä ovat huolellisuus ja tarkkuus sekä taitavat kädet. Työ voi joskus olla kiireistä, jos vaate pitää saada nopeasti valmiiksi. Vaateala on usein kansainvälistä, ja siksi vieraiden kielten taidosta on apua. On hyvä muistaa, että vaatepöly voi aiheuttaa oireita allergiselle henkilölle.

Missä vaatturi työskentelee?

Vaatturi voi työskennellä vaatetehtaassa, vaatekaupassa, vaatturinliikkeessä tai vaikkapa teatterissa.

Millä tavalla vaatturiksi voi opiskella?

Vaatturin täytyy suorittaa tekstiili- ja vaatetusalan perustutkinto. Koulutusohjelman nimi on Vaatturityön koulutusohjelma.

LAIVASÄHKÖASENTAJA

Mitä laivasähköasentaja tekee?

Laivasähköasentaja tuntee hyvin sähköasiat. Laivassa on paljon erilaisia sähkölaitteita, ja usein siellä työskentelee vain yksi sähköasentaja. Laivasähköasentaja asentaa, huoltaa ja korjaa laivan sähkömoottoreita, ohjauslaitteita ja muitakin laitteita, kuten esim. keittiökoneita. Hän ymmärtää työpiirustuksia ja ohjeita. On hyvä, jos hän osaa lukea myös englanninkielistä tekstiä. Hän käyttää erilaisia käsityökaluja, mutta tekee paljon myös metallityötä, kuten hitsausta.

Laivassa on paljon portaita ja ahtaita paikkoja. Laivasähköasentaja tarvitsee hyvää kuntoa, mutta hänellä täytyy myös olla taitavat kädet ja hyvä näkö. Työaika on vaihteleva: laiva voi olla viikkoja merellä, mutta sen jälkeen on taas pitkä loma.

Missä laivasähköasentaja työskentelee?

Laivasähköasentaja voi työskennellä joko merellä tai telakalla, jossa rakennetaan laivoja.

Millä tavalla laivasähköasentajaksi voi opiskella?

Laivasähköasentaja opiskelee merenkulkualan oppilaitoksessa. Tutkinto on merenkulkualan perustutkinto, sähkökäytön koulutusohjelma.

AJONEUVOASENTAJA

Mitä ajoneuvoasentaja tekee?

Ajoneuvoasentaja huoltaa ja korjaa autoja ja palvelee asiakkaita. Hän tuntee auton osat ja rakenteen ja osaa käyttää työvälineitä. Hänen täytyy myös tuntea auton sähkölaitteet ja ymmärtää tietotekniikkaa.

Jos haluat tälle alalle, sinun täytyy olla kiinnostunut autoista ja tekniikasta sekä asiakkaiden palvelemisesta.

Missä ajoneuvoasentaja työskentelee?

Ajoneuvoasentajan työpaikkoja ovat autoliikkeet, korjaamot, huoltamot ja kuljetusliikkeet. Jotkut työskentelevät omassa yrityksessään.

Millä tavalla ajoneuvoasentajaksi voi opiskella?

Ajoneuvoasentajat suorittavat ammatillisessa oppilaitoksessa autoalan perustutkinnon. Koulutusohjelman nimi on autotekniikan koulutusohjelma.

PUUSEPPÄ

Mitä puuseppä tekee?

Puuseppä valmistaa ja korjaa huonekaluja tai rakentaa ja asentaa kalusteita (esim. kaappeja), ovia ja ikkunoita. Hän valmistaa tuotteita piirustusten ja ohjeiden mukaan. Hän tuntee hyvin materiaalit, tyylit ja muodot. Hän tekee työtä käsillään ja erilaisilla koneilla, myös tietokoneella. Puusepän työssä näkyy oman käden jälki. Tarkkuus ja huolellisuus ovat tässä työssä tärkeitä.

Missä puuseppä työskentelee?

Puuseppä voi työskennellä huonekaluteollisuudessa tai huonekaluliikkeessä, ovi- ja ikkunatehtaassa tai talotehtaassa. Hänellä voi myös olla oma yritys.

Millä tavalla puusepäksi voi opiskella?

Puuseppä suorittaa ammatillisessa oppilaitoksessa puualan perustutkinnon (puusepän koulutusohjelma). Puuseppä voi olla myös artesaani, joka on suorittanut käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon.

KARTOITTAJA

Mitä kartoittaja tekee?

Kartoittaja tekee mittauksia maastossa, usein kaukana kaupungin keskustasta. Hän käyttää apuna erilaisia mittauslaitteita. Hän työskentelee myös toimistossa; siellä hän piirtää karttoja ja laskee tietokoneella tai kirjoittaa asiakirjoja. Hän osaa käyttää oman alansa tietokoneohjelmia.

Missä kartoittaja työskentelee?

Kartoittaja työskentelee valtion tai kunnan maanmittaustoimistossa tai yksityisessä kartoitus- ja maanmittausyrityksessä.

Millä tavalla kartoittajaksi voi opiskella?

Jos haluat kartoittajaksi, sinun täytyy suorittaa maanmittausalan perustutkinto. Koulutusohjelman nimi on maanmittaustekniikan koulutusohjelma.

MAARAKENTAJA

Mitä maarakentaja tekee?

Maarakentaja tekee talojen perustuksia tai rakentaa ja huoltaa esim. teitä, katuja, pysäköintialueita, lentokenttiä, urheilu- ja liikunta-alueita. Hän voi erikoistua myös maarakennuskoneiden kuljettajaksi. Kuljettajan työssä hän tutustuu erilaisiin työkoneisiin.

Työ vaatii hyvää kuntoa; sitä tehdään tavallisesti ulkona. Työtä tehdään usein myös illalla tai viikonloppuna.

Missä maarakentaja työskentelee?

Maarakentajan työpaikkoja ovat erilaiset maa- ja vesirakennustyömaat sekä tietyömaat. Hän voi työskennellä myös esim. kiinteistönhuolto-yrityksessä.

Millä tavalla maarakentajaksi voi opiskella?

Maarakentaja suorittaa rakennusalan perustutkinnon ammatillisessa oppilaitoksessa. Hän voi valita joko

1. maarakennuksen koulutusohjelman tai

2. maarakennuskoneenkuljetuksen koulutusohjelman.

LEVYSEPPÄ-HITSAAJA

Mitä levyseppä-hitsaaja tekee?

Levyseppä-hitsaaja työskentelee metalliteollisuudessa. Työhön kuuluu sekä levysepän että hitsaajan tehtäviä. Hän valmistaa työpiirustusten mukaan erilaisia tuotteita, kuten putkia ja säiliöitä. Hän osaa käyttää erilaisia hitsausmenetelmiä. Hän valmistaa ja kokoaa esim. sähkölaitteiden osia tai vaikkapa jääkaappeja tai saunankiukaita. Hän käyttää työssään monenlaisia työvälineitä ja laitteita.

Hyvä kunto on tässä työssä tärkeä, sillä työ voi olla joskus raskasta. Levyseppä-hitsaajalla täytyy olla myös hyvä näkö.

Missä levyseppä-hitsaaja työskentelee?

Levyseppä-hitsaaja voi työskennellä monissa eri tehtävissä. Tavallisia työpaikkoja ovat konepajat, ajoneuvo- tai metalliteollisuuden työpajat tai rakennus- tai telakkatyömaat.

Millä tavalla levyseppä-hitsaajaksi voi opiskella?

Levyseppä-hitsaajan täytyy suorittaa ammatillisessa oppilaitoksessa kone- ja metallialan perustutkinto. Koulutusohjelman nimi on valmistustekniikan koulutusohjelma.

AUTOMAATIOASENTAJA

Mitä automaatioasentaja tekee?

Automaatioasentaja asentaa, ohjelmoi, huoltaa ja korjaa erilaisia automaatiolaitteita ja koneita, esimerkiksi teollisuuskoneita tai rakennusten automaattisia laitteita. Hän on kiinnostunut sähköalasta ja tekniikasta.

Työ on usein vuorotyötä, ja joskus työhön kuuluu myös matkustamista.

Missä automaatioasentaja työskentelee?

Automaatioasentaja työskentelee tavallisesti jossakin teollisuuslaitoksessa. Hänen työpaikkansa voi olla esim. paperiteollisuudessa, elintarviketeollisuudessa tai metalliteollisuudessa. Hän voi työskennellä myös sähkö- tai voimalaitoksessa tai kiinteistönhuoltoyrityksessä.

Millä tavalla automaatioasentajaksi voi opiskella?

Automaatioasentajan täytyy suorittaa ammatillisessa oppilaitoksessa sähköalan perustutkinto. Koulutusohjelman nimi on Automaatiotekniikan ja kunnossapidon koulutusohjelma.

HIENOMEKAANIKKO

Mitä hienomekaanikko tekee?

Hienomekaanikon työtehtävät ovat monipuolisia. Hän voi valmistaa, korjata tai huoltaa pienkoneita, esim. toimistokoneita, tai sairaalainstrumentteja, teollisuustyövälineitä tai mittalaitteita.

Hienomekaanikko tuntee sekä metallialaa, sähkötekniikkaa että elektroniikkaa. Hänen täytyy olla hyvin tarkka ja huolellinen. Hänellä on myös taitavat kädet.

Missä hienomekaanikko työskentelee?

Hienomekaanikko työskentelee esim. metallialan tai elektroniikka-alan huoltokorjaamossa, sairaalassa, laboratoriossa tai teollisuuslaitoksessa.

Millä tavalla hienomekaanikoksi voi opiskella?

Hienomekaanikon täytyy suorittaa ammatillisessa oppilaitoksessa kone- ja metallialan perustutkinto. Koulutusohjelman nimi on Valmistustekniikan koulutusohjelma. Koulutusohjelmassa voi erikoistua hienomekaanikoksi.

ELEKTRONIIKKA-ASENTAJA

Mitä elektroniikka-asentaja tekee?

Elektroniikka-asentaja valmistaa, asentaa, huoltaa ja korjaa elektronisia laitteita, kuten televisioita, radioita, puhelinlaitteita tai tietokoneita. Hän on kiinnostunut sähköalasta ja tekniikasta.

Missä elektroniikka-asentaja työskentelee?

Elektroniikka-asentaja voi työskennellä esim. radio- ja tv-huoltoliikkeessä, puhelinlaitoksessa tai tietokonealan yrityksessä tai tietokoneita valmistavassa teollisuudessa.

Millä tavalla elektroniikka-asentajaksi voi opiskella?

Elektroniikka-asentajan täytyy suorittaa ammatillisessa oppilaitoksessa sähköalan perustutkinto. Koulutusohjelman nimi on Elektroniikan ja tietoliikennetekniikan koulutusohjelma.

KONEISTAJA

Mitä koneistaja tekee?

Koneistajan ammatti on monipuolinen. Koneistaja valmistaa koneiden ja laitteiden osia ja työkaluja piirustusten mukaan. Hän käyttää monenlaisia koneita ja työvälineitä. Hän osaa erilaisia työmenetelmiä (esim. sorvaaminen, jyrsiminen, hionta). Hän voi myös ohjelmoida työkoneita.

Koneistajan työ sopii henkilölle, joka on kiinnostunut teknisestä työstä, koneista ja matematiikasta.

Missä koneistaja työskentelee?

Koneistaja voi työskennellä metalli-, muovi- tai sähköalan yrityksessä, konepajassa tai kone- ja moottorikorjaamossa.

Millä tavalla koneistajaksi voi opiskella?

Koneistajaksi voi opiskella monissa eri oppilaitoksissa. Koneistaja tarvitsee kone- ja metallialan perustutkinnon.

SUUNNITTELUASSISTENTTI (tekninen suunnittelu)

Mitä suunnitteluassistentti tekee?

Suunnitteluassistentti tekee piirustuksia, suunnitelmia ja asiakirjoja. Hän palvelee asiakkaita ja tekee toimistotyötä. Hän työskentelee paljon tietokoneella. Hän tekee myös paljon yhteistyötä muiden työntekijöiden kanssa.

Missä suunnitteluassistentti työskentelee?

Suunnitteluassistentti työskentelee esim. insinööri- tai arkkitehti-toimistossa, isännöitsijätoimistossa, kunnan rakennusvirastossa tai teollisuuslaitoksessa.

Millä tavalla suunnitteluassistentiksi voi opiskella?

Suunnitteluassistentti suorittaa ammatillisessa oppilaitoksessa suunnitteluassistentin perustutkinnon. Koulutusohjelman nimi on Teknisen suunnittelun koulutusohjelma.

OPPISOPIMUSKOULUTUS

Mitä oppisopimuskoulutus on?

Oppisopimuskoulutus tarkoittaa koulutusta, josta suurin osa tapahtuu työpaikalla. Opiskelussa on paljon työssäoppimista. Lisäksi on myös koulupäiviä ammatillisessa oppilaitoksessa.

Oppisopimuskoulutus on tarkoitettu yli 15-vuotiaille. Oppisopimuksella voi hankkia ammatillisen peruskoulutuksen (1-3 vuotta) tai ammatillista lisäkoulutusta. Oppisopimuksella voi opiskella monia eri ammatteja.

Millä tavalla oppisopimuskoulutukseen pääsee?

Oppisopimusopiskelijan täytyy itse löytää työpaikka. Hän tekee työnantajan kanssa määräaikaisen työsopimuksen. Opiskelijalle tehdään henkilökohtainen opiskeluohjelma, ja hänellä on työpaikalla ohjaaja.

Tietoja oppisopimustyöpaikoista voi hakea esim. työvoimatoimistosta, sanomalehdistä tai internetistä. Myös oppisopimustoimistosta tai oppilaitoksista voi kysyä neuvoa.

Työnantaja maksaa opiskelijalle palkkaa oppisopimuskoulutuksen ajalta. Koulupäiviltä opiskelija voi saada esim. päivärahaa ja matkakorvausta. Opetus on opiskelijalle maksutonta.

NÄYTTÖTUTKINTO

Mikä näyttötutkinto on?

Näyttötutkinto on tutkinto, joka on tarkoitettu erityisesti aikuisille. Näyttötutkinnossa ihminen voi osoittaa, että hänellä on jonkin alan ammattitaito. Näyttötutkinnossa ei ole tärkeätä se, missä hän on hankkinut ammattitaitonsa, vaan se, mitä hän osaa. Myös henkilö, joka on oppinut ammatin työssä eikä oppilaitoksessa, voi suorittaa näyttötutkinnon. Useimmat kuitenkin osallistuvat ennen tutkintoa valmistavaan koulutukseen.

Valmistavassa koulutuksessa opiskelijalle tehdään henkilökohtainen opiskeluohjelma. Se, mitä ja kuinka pitkään hän opiskelee, riippuu aikaisemmasta koulutuksesta ja työkokemuksesta. Valmistavan koulutuksen ja näyttötutkinnon voi suorittaa samaan aikaan, kun käy työssä.

Näyttötutkinnoissa on kolme eri tasoa:

1. **Ammatillinen perustutkinto**

2. **Ammattitutkinto**

3. **Erikoisammattitutkinto**

Opiskelija voi suorittaa koko tutkinnon tai vain jonkin osan tutkinnosta.

Miten näyttötutkintoon pääsee?

Näyttötutkinnon voi suorittaa hyvin monella eri alalla. Lisätietoja näyttötutkinnosta voi kysyä esim. ammatillisista oppilaitoksista tai etsiä internetistä. Näyttötutkintoja valvoo Opetushallitus.

LISÄTIETOA:

Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia
Helsingin yliopisto
projektipäällikkö Johanna Heimonen
puh. 191 29067, johanna.heimonen@helsinki.fi

Tietoa ammatillisesta koulutuksesta
ja ammateista:
http://info2.info.tampere.fi/eta/mamu/
www.kunkululoppuu.fi
www.ammatillinenkoulutus.com
www.mol.fi/avo